

ЛИЦАР ІЗ КОГОРТИ СЛАВИ ВИТЯЗІВ-ЗАХИСНИКІВ ВІТЧИЗНИ

Із болем у серці згадуючи про славного сина України Олександра Олександровича Марченка, мимоволі оживають у пам'яті полум'яні слова поета Андрія Самійловича Малишка:

*«Україно моя, далі грозами свіжо пропахлі,
Польова моя мрійнице. Крапля у сонці з весла!
Я віддам свою кров, свою силу і ніжність до краплі,
Щоб з пожару ти встала, тополею в небо росла...»*

Без перебільшення, це – своєрідна клятва патріотів, виписана полум'яним поетичним словом, що промовисто закликає до славних діянь в ім'я Вітчизни, спонукає зайвий раз згадати про неї «в лиху годину, люту».

Благословенням духу згаданої чи аналогічних клятв пройняті серця усіх героїв – людей особливих, яких завжди вирізняє патріотизм, самовідданість, готовність до самопожертви, турбота про долю рідної держави.

Так, є у світі величне, ні з чим незрівнянне почуття, – любов до своєї Батьківщини, рідної прабатьківської землі, свого народу. Такий же величний і священний обов'язок – захищати Вітчизну від посягань ворога, не шкодуючи найдорожчого – життя, боротись до останньої краплини крові та останнього подиху за її незалежність, цілісність, щасливе майбутнє.

Україна, древній Подільський край можуть пишатися своїми синами – мужніми витязями-захисниками. Ще у сиву давнину славний князь Київської Русі Святослав, прориваючись крізь набагато численніші лави супротивників, звертав-

ся до воїнів дружини: «Не зганьбимо слави предків наших... Краще покласти голову в чесному бою, аніж спаплюжити честь землі своєї».

Що звик знімати шапку й схилятися лише перед Богом, не раз заявляв ворогам славетний козацький полковник Іван Богун.

Несхибно не відступав від клятви незламний наш сучасник, Герой України Василь Стус, який загинув мученицькою смертю в концтаборі Кучино (Росія): «За мною стоїть мій уярмлений народ, за честь якого я маю поставати до кінця!..»

У цій когорті мужніх і незламних витязів-захисників Вітчизни й Олександр Олександрович Марченко – народний депутат України VIII-го скликання, легендарний комбатант «Легіону Свободи».

З 2014 року зі зброєю в руках він мужньо захищав Україну від зухвалих посягань путінської орди. Брав участь у бойових діях в АТО у складі 72-ї окремої механізованої бригади імені Чорних запорожців, мав позивний «Каменяр». Внаслідок обстрілу ворогом українських позицій системою «Смерч» 10 серпня 2014 р. зазнав поранення під Красним Лучем. 26 лютого 2015 року Указом Президента України нагороджений орденом «За мужність» III ступеня – за особисту мужність і героїзм, виявлені при захисті державного суверенітету і територіальної цілісності України, а також за високий професіоналізм і вірність військовій присязі. У квітні 2019 року відзначений медаллю «За оборону Авдіївки». 7 березня 2022 року в районі Пущі-Водиці, захищаючи Київ від російських окупантів, героїчно загинув. Як стало відомо, у критичній ситуації, рятуючи бойових побратимів, наказав їм відступити та закріпитись на більш безпечному рубежі, а сам з трьома бійцями прийняв бій. Свій останній бій...

Залишився він у нашій пам'яті, особливо в дослідників малої батьківщини, й як людина широї душі, щедрий благодійник, який завжди цікавився вагомими питаннями історії

рідного краю й миттєво відгукувався на потреби наукового історико-краєзнавчого книговидання. Саме завдяки його меценатству побачили світ збірники матеріалів Всеукраїнських науково-краєзнавчих конференцій «Поділля в роки Української національної революції середини XVII століття», приуроченої 370-й річниці героїчної оборони Вінниці на чолі з полковником Іваном Богуном (4 березня 2021 р.), «Українська незалежність: тернистий шлях державотворення», приуроченої 30-річчю незалежності України (21 серпня 2021 р.), книга спогадів «Тернистий шлях до волі» колишнього політв'язня сталінсько-більшовицького режиму, ветерана ОУН-УПА Теодора Дячуна, що вийшли друком у вінницькому видавництві «Меркьюрі-Поділля». За власні кошти збудував та урочисто відкрив у рідному селі Рибчинці Хмільницького району пам'ятник безсмертному Тарасу Григоровичу Шевченку, в якого по-синівськи щиро й самовіддано вчився любити рідну Україну, котра волею долі пройшла через горнило нелегких випробувань.

Так, історія свідчить, що чимало пекельних страждань випало на долю наших співвітчизників. Здавалося б, тисячолітня боротьба за незалежність завершилася створенням 1991 року суверенної держави. Однак слід відкласти в шухляду рожеві окуляри. Північний сусід знову показав свій звіриний оскал...

Та українці завжди любили свою Батьківщину. Після подій на Майдані – Революції Гідності – вони, завдяки таким знаковим особистостям як Олександр Олександрович Марченко, дуже змінилися, стали Людьми з великої літери. Дух народу став на порядок сильнішим, з'явилися нові цінності й жага до життя, на якісно вищому рівні проявився патріотизм як утвердження власної національної гідності. Сьогодні чи не кожен переконаний, що Україна – це наш дім, в якому ми всі живемо, зростаємо, який ми любимо і який нікому не дамо спльондрувати, а також з вірою, надією, великими сподіван-

нями дивимось у майбутнє, впевнені, що Україна врешті-решт переможе споконвічного ворога-супостата, неодмінно процвітатиме, що вона стане справжнім не лише географічним центром Європи.

Завдяки незрадливим сином України-матері, таким, як Олександр Олександрович Марченко, стають реальністю думки про українців, висловлені в свій час у філософській притчі «Кара» (одному з останніх творів у доробку майстра слова) відомим письменником Іваном Липою: «Народ, що в незапам'ятні, в незнані віки міг посісти таку родючу землю, може найбагатшу в світі, той народ чогось вартий, бо не святе небо се йому дарувало, а було здобуте жорстокою боротьбою, сміливістю, одностайністю... Кожний народ, се – овоч своєї землі. Яка сила землі, така сила й народу. Народ, що за одно століття вдвічі примножується, народ, що старанно плекає в своїх надрах геніальність, що береже її стихійно в своїй скарбниці до слушного часу, – той народ колись стане проводирем світа»...

Тож вічна пам'ять і слава Герою-земляку Олександрю Олександровичу Марченку, який назавжди залишиться у наших серцях та вітчизняній історії взірцем синівської відданості Україні, символом її непереможності!

СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ...

1. З дитинства він жив Україною

Доля розпорядилася так, що моя педагогічна діяльність у Рибчинецькій восьмирічній школі розпочалася коли Саша Марченко навчався у сьомому – восьмому класах. Молоді безтурботні шкільні роки для більшості учнів пролітали непомітно, ніби чергові хвилі, або ж пориви пустотливого вітру. Здавалося б, усе звично, буденно летить і зникає у нестримній круговерті часу. Але це не для всіх.

Тож поряд із цим, хочеться все ж відмітити школяриків, котрі й тоді (у 1976 – 1978 роках) понад усе прагнули досягти більшого, значимішого в навчанні. Напевне, ота природна тяглість до знань усе ж була закладена батьками, родиною. Вона була з любов'ю прищеплена своїм чадам на початковому шкільному етапі осягнення основ наук. Обдарованих і старанних діток було й справді багато, однак про кількох хочеться особливо наголосити. Це – Сердюк Оля, Мельник Артур, Воронин Микола, Устименко Лариса, Марченко Саша.

Про останнього у цім списку хочу дещо ретельніше розповісти, повідати читачам. Хоча автор цих рядків й не був безпосередньо класним керівником учня, але добре слово про вихованця й нині мовлю гордо, з повагою. Його захоханість до історичних книг була природною потребою. Уже в юному віці хлопець закохався читанням навіть складних для розуміння історичних текстів. Щоби дохідливо осягнути їх, потрібно опрацювати історичні підручники старших класів, широку бібліотечну літературу. І в цьому мені неабияк допомагали бібліотеки колишньої Воробіївської школи, у приміщенні якої довелося з сім'єю два роки проживати.